De Week van de Radicale vernieuwing: zorg

Geplaatst op 24 november 2021

Op deze foto: dagvoorzitter Oscar Kocken in gesprek met Inge van den Boomen, Geert (leeft met dementie) en zijn dochter Marlon

Vanuit Utrecht en online kwamen we samen om kennis uit te wisselen. Een moment om elkaar te ontmoeten en om van elkaar te leren. Oók van de andere vernieuwingsbewegingen.

De inspiratieweek is er om de gezamenlijke droom van alle deelnemende organisaties dichterbij te brengen. Het is een moment om inspiratie en inzichten op te doen over wat je zelf kunt doen in je eigen rol en functie. En wat je in een organisatie kunt doen. En uiteraard wat je als deelnemende organisatie en/of partner samen kunt doen om minder van regels en gewoonten uit te gaan, maar meer van wat voor de mensen om wie het gaat (cliënten, naasten en medewerkers) van betekenis is. Met een week als deze zetten we onze beweging kracht bij en brengen we met elkaar de beweging weer verder.

De maandag stond in het teken van Radicale vernieuwing zorg. Op het programma stonden de onderwerpen: ‘Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten’ en ‘Zorg voor (samen)leven’.

Centraal staat hierbij: kijk naar de mens. Dit vraagt moed en lef. Veel aanwezigen laten zien dat dit kan. Belangrijk hierbij is:

- Start het contact met anderen met een open blik en met een luisterende houding: wat is voor deze cliënt het meest waardevol? Wie is voor deze cliënt het meest belangrijk? Baseer hierop met elkaar wat goede zorg is.
- Probeer vanzelfsprekendheden los te laten. Die heb je zelf, die zijn er in de organisatie en die kom je tegen in de samenleving en in de samenwerking met andere organisaties. Doen we het goede? Doen we als professionals en als professionele organisaties niet als vanzelfsprekend te veel?
- Als het ingewikkeld wordt, zijn we geneigd om over de belemmeringen bij de ander te praten. Of te wijzen naar het systeem. Maak het klein. Wat kan ieder vanuit de eigen rol en functie bijdragen? Als

veel mensen concrete kleine stappen maken, gebeurt er veel!

Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten

We begonnen de dag met Gré Wiskerke en Marie-Antoinette Bäckes die uitlegden waar onze beweging in de afgelopen vijf jaar naar toe is gegroeid. Een netwerk waarin we kennis delen, over dingen die goed gaan en dingen waar we samen van kunnen leren.

We kunnen samen leren van de pilot die er is gedaan rondom de Wet zorg en dwang (Wzd). In deze mini documentaire zie je daar meer over.

Caroline Beentjes en Saskia van Opijnen deelden hun inzichten en ervaringen van de pilot. Hun adviezen:
1. Zorg dat levensgeluk, vrijheid en veiligheid centraal staan, en daarmee het voorkomen van onvrijwillige zorg
2. De coördinerende functie (zorgverantwoordelijke) hoort bij degene die de cliënt het beste kent
3. Benut bestaande overleggen om alternatieven voor onvrijwillige zorg te bespreken en onvrijwillige zorg te evalueren.
4. Creëer ruimte voor (de bespreking van) dilemma's

Lees de tussentijdse adviezen of bekijk het eindrapport van HAN over de inzet van de verpleegkundig specialist als Wzd-functionaris.

Bekijk de plenaire opening terug.

tekst gaat door onder de video

Sessies in Utrecht

Vervolgens gingen we aan de slag in diverse sessies, online en in Utrecht. In Utrecht konden deelnemers kiezen uit vier sessies:

1. Open de deuren
Daphne Mensink (coördinator van Regels naar Relaties bij Sensire) en Siham Sbai (kwaliteitsadviseur Raffy Lale De Leystroom) gaven ruimte om in gesprek te gaan over het openen van de deuren. Wat heb jij nodig om in jouw organisatie de deuren open te zetten? Bij verschillende organisaties zijn de deuren open. Hoe doe je dat? Ga in gesprek met alle betrokkenen. Zoals de naasten, de omgeving, medewerkers en behandelaars, zodat zorgen serieus genomen kunnen worden en dilemma's en vraagstukken aan de orde kunnen komen. En daarna: gewoon doen.

2. Vrijheid en veiligheid, wat houdt jou tegen?
Mascha Struijk (auteur, spreker en trainer Professional vanuit je hart) ging in gesprek over onze eigen muren. Mascha deelde haar kennis om als zorgprofessional echt van mens tot mens te kijken. Kijk altijd naar: wat kan ik doen? Systemen, protocollen en regels verander je niet snel. Maar jij kunt elke dag kijken naar: hoe kan ik vandaag het verschil maken.

3. Vrijheid en veiligheid in de thuiszorg
Maren Kuipers (wijkverpleegkundige bij Sensire) en Marie-Antoinette Bäckes (coördinator Radicale vernieuwing zorg)

Zorg met dwang komt ook voor in de thuiszorg. De Wet zorg en dwang is ook voor de thuiszorg van toepassing. Niet iedereen is zich echter hiervan bewust. Hoe ondersteunen we medewerkers om aan alternatieven voor voor onvrijwillige zorg te kijken? Afwegingen te maken? En hoe betrekken we hierbij huisartsen en maken we afspraken met hen? Als handzame hulpmiddelen zijn de 'alternatievenbundel' van Vilans genoemd en de profiellijst onvrijwillige zorg van Sensire.

4. Hoe helpt technologie?

Elly van der Wijk, (programmamanager Leyhoeve Zorg) stelde eerst de vraag, wat versta jij onder zorgtechnologie? Daar kwamen vrij prominent de woorden efficiency, oplossen van personeelstekort en kwaliteit aan de orde. Daarna stelde ze de vraag: wat draagt bij aan levensgeluk? Hierbij kon worden gekozen uit termen die óók altijd in verband worden gebracht met zorgtechnologie. En dan blijkt de uitkomst daarvan best wel lastig te combineren met het idee van efficiency.

Aan de hand van een aantal voorbeelden (robot Tessa, slim incontinentiemateriaal, zorghorloge, big data) hebben we met elkaar doorgenomen welke bijdrage die specifieke technologie levert aan het levensgeluk van bewoners én welke bijdrage het levert aan de efficiency in de zorg. Het doornemen van de verschillende technologieën leverde al boeiende gesprekken op. De meest belangrijke conclusie was: óók bij het inzetten van technologie moet je aansluiten bij de wensen van de bewoner.

Zorg voor (samen)leven

Tijdens dit programma in de middag was onder andere Inge van den Boomen te gast. Ze deelde hoe zij als bestuurder bij Cederhof de mens centraal zet. Ze denkt en werkt in mogelijkheden. Bijvoorbeeld als het gaat om stages die eerder door studenten werden omschreven als saai. Maar niet bij Cederhof, daar krijgen studenten de kans om zelf aan te geven wat ze willen leren. Zo blijft het vak aantrekkelijk. Daarnaast is ze als bestuurder ook in gesprek met de regio om te kijken wat er nodig is. Zo werken ze goed samen met de omgeving en bieden ze zorg die waardevol is.

Geert (leeft met dementie) en zijn dochter Marlon waren ook te gast. Zij deelden hun perspectief op leven met dementie in een vertrouwde omgeving. Geert krijgt zorg, maar blijft ook vooral de dingen doen waar hij gelukkig van wordt. Een actief leven waarbij hij zijn dochter helpt met het verzorgen van de paarden. Geert en zijn dochter gaan uit van eigen kracht en mogelijkheden. Dat mogelijk maken doet een appel op anders denken, anders werken, anders doen! Door samen te ervaren hebben ze veel van elkaar geleerd.

tekst gaat door onder de video

Sessies in Utrecht

Vervolgens gingen we aan de slag in diverse sessies, online en in Utrecht. In Utrecht konden deelnemers kiezen uit drie sessies:

5. Zorg voor (samen)leven, wat houdt jou tegen?
Mascha Struijk (auteur, spreker en trainer Professional vanuit je hart) zette hierin de vraag centraal: wat kan jij doen? Net zoals bij het onderwerp Vrijheid en veiligheid ging Mascha in gesprek over de rol die jij als zorgprofessional kan hebben. Zorg voor relaties van mens tot mens. In deze sessie realiseerden we ons dat we denken en praten in termen zoals: 'betrekken van de naasten bij de zorg voor cliënten' en 'betrekken van de omgeving bij het verpleeghuis'. In plaats van: samenwerken met naasten en de omgeving. Samenwerken vanuit gelijkwaardigheid, waarbij ieder een eigen rol en verantwoordelijkheid kan oppakken.

6. In contact met de omgeving en hoe ga je om met belemmeringen?
Inge van den Boomen (directeur-bestuurder Cederhof) en Isabelle van der Wijk (coördinator Radicale vernieuwing zorg). In deze sessie hebben we elkaar vanuit aansprekende praktijkvoorbeelden vragen gesteld. Vragen over datgene wat nodig is om deel uit te blijven maken van de samenleving en je vertrouwde omgeving. Het geheel leidde tot inspirerende gedachtewisselingen: Is het verpleeghuis het huis van de wijk?; Betekenisvolle contacten bewaken of zorgen dat niemand wegkijkt, is dat ons vak?; Familie die *niet* participeert maar juist bepalend is in het leven van hun familie; Ontdek het nieuwe van de mensen in een nieuwe levensfase, ga dit aan en loop niet weg; en tot slot de wil die er moet zijn. Het geheel heeft geleid tot een muur vol inspiratie!

7. Maatschappelijke bewustwording (nog) geen open deur
Daphne Mensink (coördinator van Regels naar Relaties bij Sensire) en Siham Sbai (kwaliteitsadviseur Raffy Lale De Leystroom). Naast kijken naar wat je zelf nodig hebt (sessie 3) is er ook de vraag wat er daarnaast nodig is. Bewustwording in de maatschappij. Is het normaal dat de deuren dicht zijn?

RV Late Night

Deze dag werd afgesloten aan tafel bij onze RV Late Night. Aukje Lausberg (secretaris Radicale vernieuwing) en Eva van Zelm (Topaz) gingen in gesprek met:

Daphne Mensink (Sensire), Caroline Beentjes (Woonzorggroep Samen), Frans Haarsma (Santé Partners) en Renée Joosen (Cederhof).

> De RV Late Night blikt terug op de dag. Bekijk alle afleveringen terug.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Beweging verbreden en verdiepen, Vrijheid en veiligheid voor levensgeluk cliënten, Ervaringen van bewoners, naasten en medewerkers, Technologie
Trefwoorden: Cederhof, Deelnemers, Raffy | Lâle | de Leystroom, Topaz

---